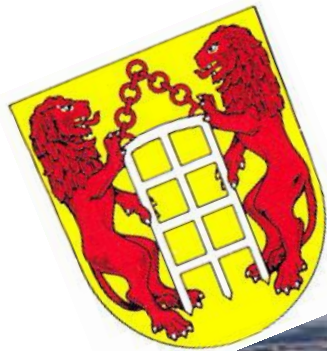

Poznáváme místo, kde žijeme – pověsti našeho městyse

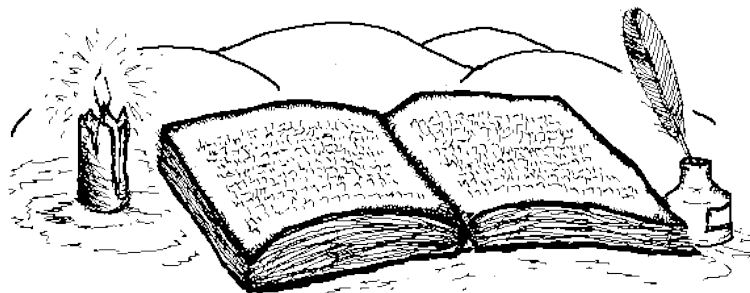
Kompetence:

Kompetence k učení: klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.

Komunikativní kompetence: dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Sociální a personální kompetence: dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.

Kompetence činnostní a občanské: chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.

Výstupy:

Dítě a jeho tělo:

Koordinovat své pohyby v závislosti na různých prostředcích –hudba, rytmus, smysly a pod.

Dítě a jeho psychika:

Vyslechnout druhého, porozumět slyšenému

Umět přemýšlet o věcech, hledat řešení, používat logiku a zdravý rozum

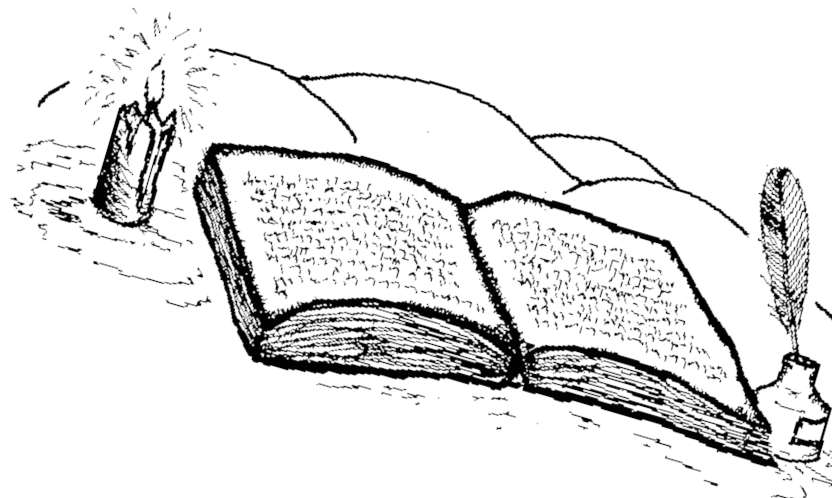
Reprodukovat z paměti texty, pamatovat si a vybavovat si

Dítě a společnost:

Umět vyjádřit hrdost, tam, kde je to na místě

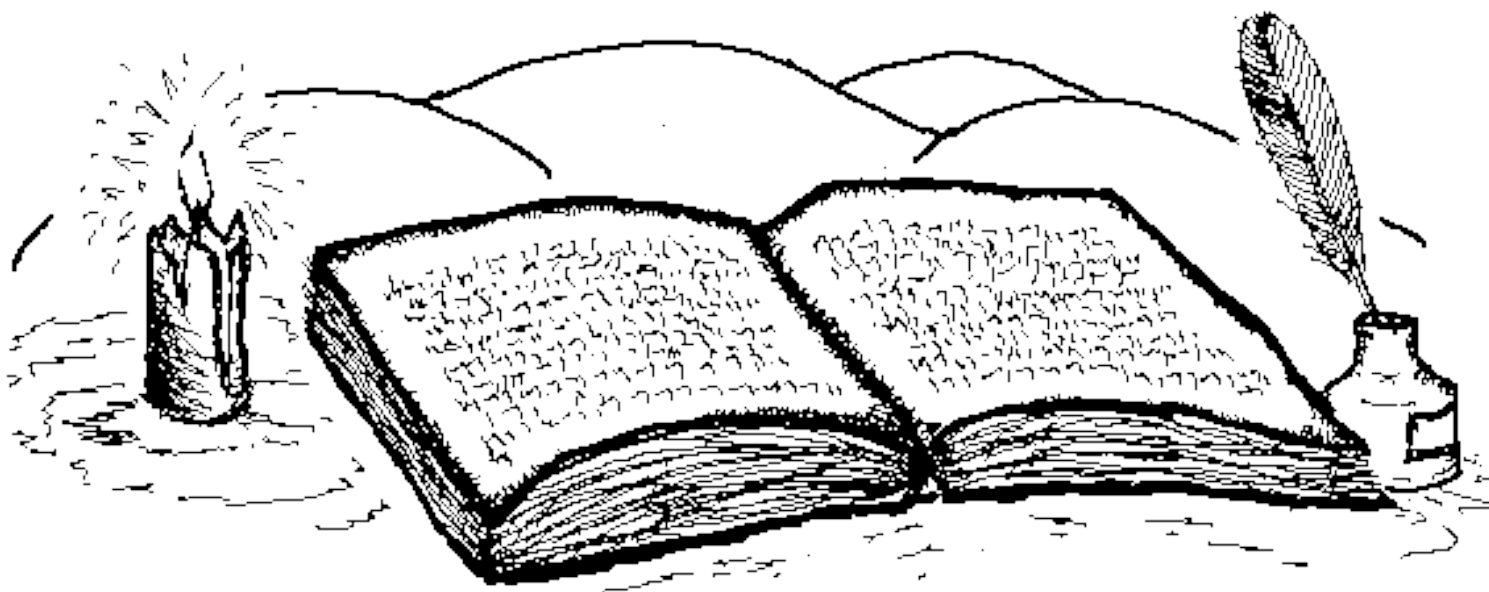
Dítě a svět:

Udržovat tradice své země a umět je prožívat

Seznam pověstí z Nového Veselí

- Zkamenělé stádo
- O založení Veselského rybníka
- Křížek a čert - mor
- Velká láska
- Pověst o založení kostela v Novém Veselí

Při práci jsem čerpala se záznamů pana učitele Jaroslava Sýkory.

Zkamenělé stádo

Jednoho dne přihnal pasáček Matěj stádo ovcí svého pána na kopec nad Veselím tam, kde stála kaplička zasvěcená Sv. Rochovi. Byla tam pěkná zelená, chutná tráva. Byl překrásný den. Ovečky se klidně popásaly, pes bedlivě střežil svěřené stádo a občas je s veselým štěkotem oběhl.

Ovčák Matěj si lehl do vonící trávy a zahleděl se do nebe. Bylo jasné, bez jediného mráčku. Náhle však najednou vše ztichlo, obloha se zatáhla šedými a černými mraky, zafičel ostrý vítr. Ovečky se polekaly a zděšeně pobíhaly kolem. Pes žalostně a táhle zavyl.

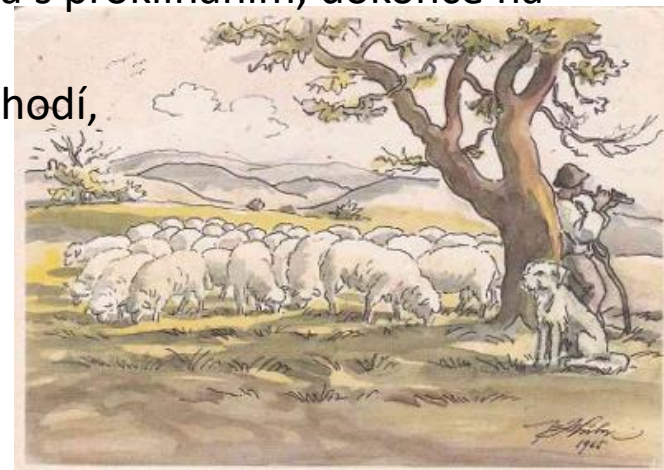
Před ovčákem se objevil veliký černý muž, který v ruce držel ohromný kyj.

Polekaný ovčák Matěj začal na černého muže křičet, nadávat mu a proklínat ho.

Muž ovčáka okřikl, ale Matěj nepřestával s nadávkami a s proklínáním, dokonce na černého muže svolával zlé duchy.

Černý muž, když viděl, že s ovčákem po dobrém nepochodí, mávl kyjem a ovčáka se psem i s jeho ovečkami proměnil v kámen. Poté muž zmizel.

Ale kameny u kapličky jsou dodnes a pasáček a jeho stádo, čeká na své vysvobození.

Doplňující aktivity k pověsti:

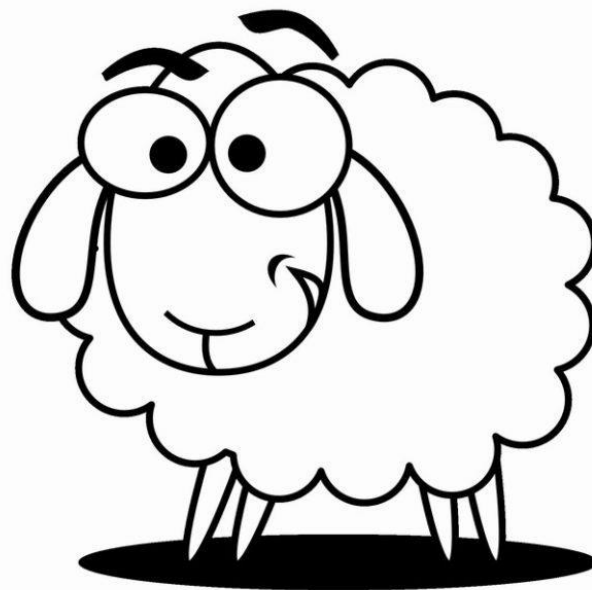
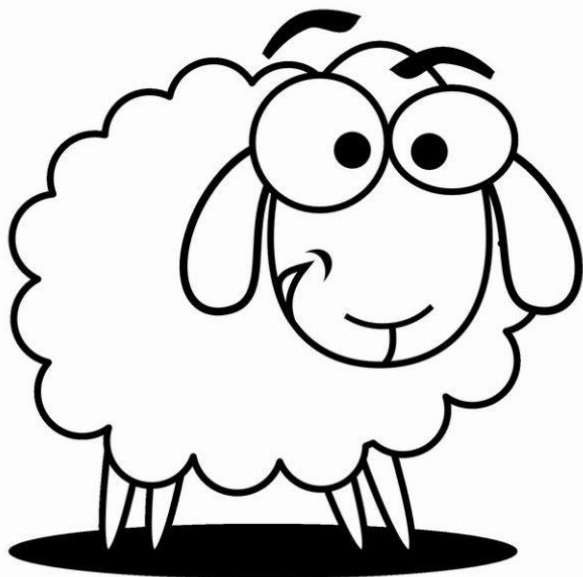
Pomůcky na realizaci pověsti

- kostým pasáčka
- kostým černého muže s kyjem
- ovečka namalovaná na kartonu

Pracovní listy: viz příloha č. 1,2

Výtvarná výchova: viz příloha č.3

Hudební výchova: písnička – Pásla ovečky viz příloha č.4.

O založení Veselského rybníka

To vám bylo tak: kdysi, už je tomu dávno, žil v okolí Veselí jeden mladý panáček. No, co vám budu povídat - úplný budižkničemu, lajdák, zlodějíček a dokonce i vrah. Když ho chytli, odsoudili jej k smrti oběšením. Teprve teď začal svého činu litovat a prosil vrchnost - jó, to byli páni, co támhle na zámku žili, a že když ho nepopraví, poradí jim, kde založit veliký rybník s velice krátkou hrází. Ten rybník bude veliký, ale za málo penízků. Panstvo moc toužilo po velkém rybníku, kde by chovalo malé i velké rybičky. A tak se stalo, že odsouzenec dostal milost a panstvo svůj velký rybník.

Doplňující aktivity k pověsti:

Pomůcky na realizaci pověsti:

- **kostým vodníka, který vypráví pověst**
- **hrnečky – papírové**
- **pentličky**
- **sít, ryby**

Procvičování vázání uzlů a mašliček – na zábradlí u výpusti.

Procvičování barviček – najděte přírodniny a předměty, které mají stejnou barvu jako hrnečky našeho vodníka.

Hudební výchova – Holka modrooká viz. Příloha č.5.

Pokusy a experimenty s vodou.

Mor v Novém Veselí

Přišla válka. Všude bylo plno vojáků a v té době vypukl na Novoveselsku mor. Lidé v městečku, kteří se chtěli před morem uchránit, slíbili Bohu, že mu postaví kapli, jestliže je před morem ochrání. A tak se stavbou začali hned.

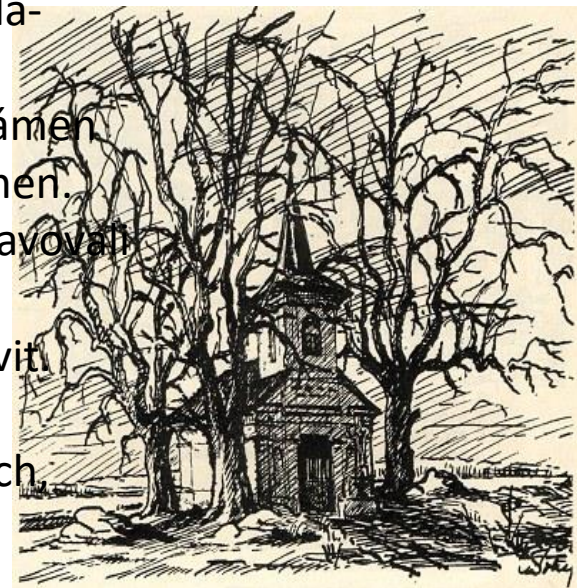
Základy se kopaly na rozcestí k Matějovu a Újezdu. Co se však nestalo? Přes noc vždy všechny kameny a stavební materiály byly přeneseny na návrší nad Veselím směrem k Bohdalovu. Lidé ráno byli překvapeni, ale kamení a stavební materiál převezli zase nazpátek a začali se stavbou znovu. Bohužel, přes noc vše znovu zmizelo a objevilo se na návrší. To se opakovalo každou noc.

Lidé začali mít strach a povídalo se, že na rozcestí k Matějovu a Újezdu přebývá čert a ten si nepřeje, aby se tady postavila kaplička zasvěcená sv. Rochovi. Proto se veselští rozhodli, že kapličku postaví na návrší k Bohdalovu.

Po jejím dokončení se vzadu za kapličkou objevil velký kámen s prohlubní uprostřed. A z prohlubně vytékal léčivý pramen. Lidé k němu v ten čas chodili, pili zázračnou vodu a uzdravovali se, až se v okolí mor úplně vytratil.

Jednoho dne, ale znovu přišli ke kameni a nestačili se divit. Voda netekla! Proč?

Lidé říkají, že kouzelný pramen veselským daroval sv. Roch, aby se vyléčili z moru a když už v okolí Veselí žádný mor nebyl, nechal ho vyschnout.

Doplňující aktivity k pověsti:

Pomůcky na realizaci pověsti:

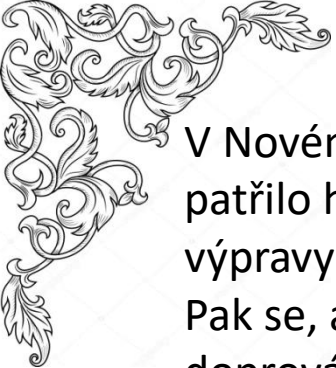
- namalovaný čert
- kameny na přenášení
- pergamen s pověstí
- bouchací kuličky – nemusí být

Spolupráce dětí při přenášení kamenu z jednoho stanoviště na druhé – živý řetěz.

Pracovní list: příloha č.6 pro starší děti a č.7 pro mladší děti.

Hudební výchova – S čerty jsou i žerty viz. příloha č.8.

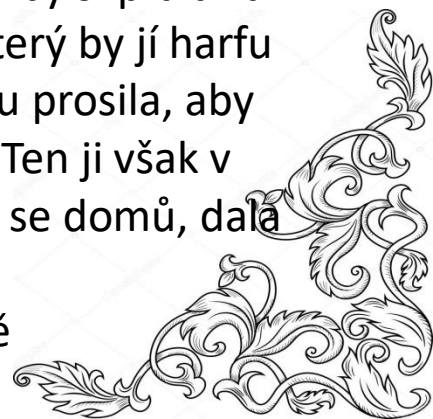

Velká láska

V Novém Veselí stojí starý zámek. Náleželo k němu hodně lesů, polí a luk. Panství patřilo hraběti Veselskému. Ten se podle pověsti z roku 1447, zúčastnil křížácké výpravy proti Turkům. Jeho překrásná manželka na něj několik let marně čekala. Pak se, ale znenadání, vrátil hraběcí sluha, který hraběte na jeho cestách doprovázel. Vyprávěl své paní, jak byli zajati a prodáni do otroctví. Sluhovi se podařilo přece jenom utéct. Přišel tak po dlouhé a strastiplné cestě k hraběnce, aby jí sdělil, kde hrabě je a že je naživu.

Hraběnka se ihned rozhodla, že se vydá na cestu do Turecka, aby svého milovaného manžela vysvobodila. Neměla však na cestu dostatek peněz, a tak prodala louky v okolí novoveselského rybníka cisterciákům do zámku Žďáru. Pak se se svým věrným sluhou vypravila do Turecka. Vzala si sebou také harfu, na kterou uměla krásně hrát. Cestou hodně zkusila, ale pevný úmysl vysvobodit svého manžela ze zajetí jí dodával sílu. Po dlouhém putování se dostala až k pašovi, u kterého byl její manžel v otroctví. Svého sluhu nechala v lese a sama šla k pašovi jako potulná harfenice. Hrála a zpívala pašovi krásné písně celý den. Paša byl jejím zpěvem a hrou tak omámen, že když dohrála, tázal se jí, co by si přála za odměnu. Chytrá hraběnka řekla, že by chtěla jen jednoho otroka, který by jí harfu nosil. Paša ji zavedl na dvůr, kde byli otroci přikováni. Hraběnka pašu prosila, aby si otroka mohla vybrat sama. Je jasné, že si vybrala svého manžela. Ten ji však v jejím přestrojení nepoznal. Teprve, když byli v bezpečí lesa a vraceli se domů, dala se mu poznat. To bylo radosti!

Šťastně se vrátili do Veselí, kde však po té dlouhé a strastiplné cestě brzy zemřeli. Panství jejich bylo pak prodáno žďárskému klášteru.

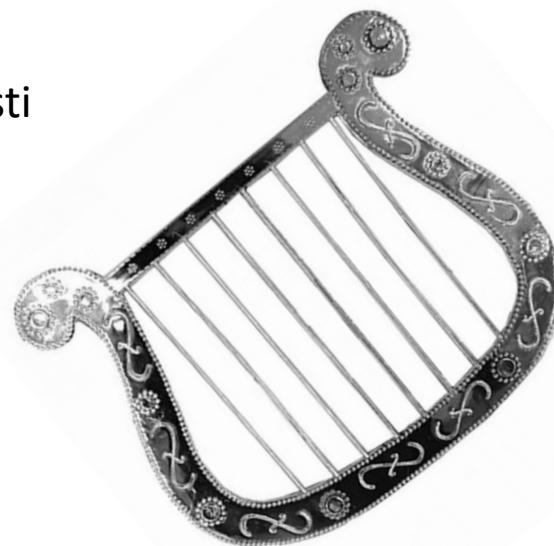

Doplňující aktivity k pověsti:

Pomůcky na realizaci pověsti:

- **kostým pro hradní paní**
- **harfa namalovaná na kartonu**
- **namalovaný příběh na kartonu , ukazovátko – kramářské písně**
- **trůn, koberec, polštáře**

Procvičení časové posloupnosti a převyprávění pověsti pomocí kartiček s příběhem – viz. příloha č.9.
Omalovánky – příloha č.10.

Založení kostela v Novém Veselí

Kdysi dávno v podzimní době, okolo svatého Václava, pořádal Žďárský klášter v lesích hon. Zúčastnil se ho i sám opat – Bernard Hennet. Při pronásledování zvěře se odloučil od své lovecké skupiny a zabloudil.

Marně hledal nějaké známé místo nebo lesní cestu. Hladový a unavený zacházel stále hlouběji do lesů, až padla tma. Uprostřed temné noci už nevěděl, co si počít, a tak padl na kolena a začal se modlit k Bohu, aby mu ukázal cestu a vyvedl ho z noci do dne. Slíbil, že pokud ve zdraví vyvázne, postaví nový kostel, který bude zasvěcen svatému Václavu.

Modlil se celou noc, a když začalo svítat, najednou uslyšel v dálce zakokrhání kohouta. Ihned zapomněl na hlad, šrámy i únavu, a uháněl tím směrem, odkud kokrhání přicházelo. Kdykoliv zaváhal nebo ztratil směr, kokrhání kohouta se znovu ozvalo a ukázalo mu správnou cestu. Nakonec se dostal na okraj lesa, a pak už i do veselského dvora.

Veselští poddaní ho potom zavezli do kláštera, kde zjistil, že v lesích se ztratil jeho vzácný opatský prsten s ostatky svatých.

Slib, který v lesích dal, ale dodržel. V Novém Veselí stojí na počest jeho záchrany krásný barokní kostel.

Uvnitř chrámové lodi je vyobrazen rodový znak opata Bernarda Henneta a ve znaku se nachází červený kohout na zeleném pahorku, který v zobáku drží zlatý prsten.

Doplňující aktivity k pověsti:

Pomůcky na realizaci pověsti:

- kostým opata
- prsten
- kohout

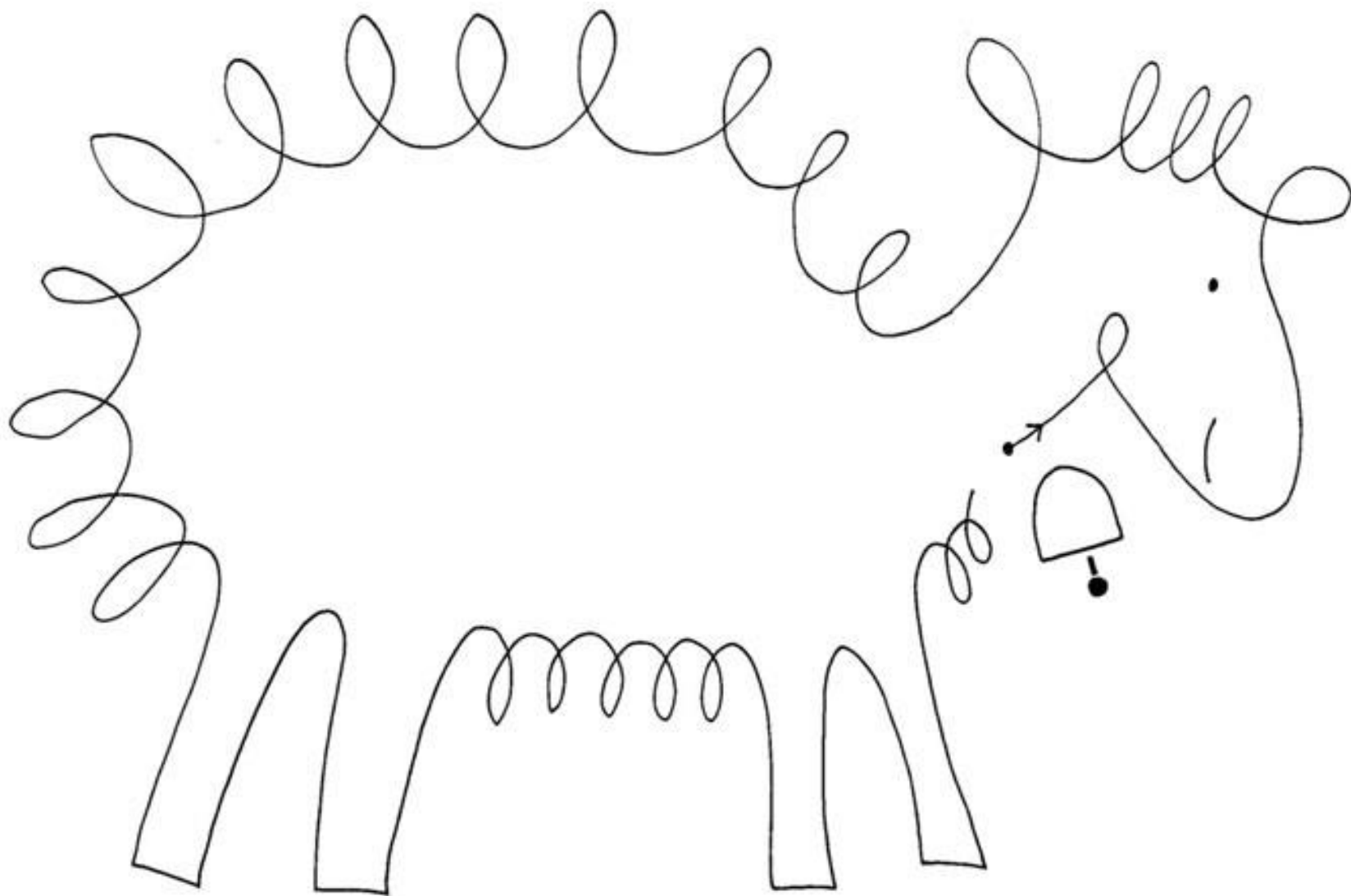

Výtvarná výchova – malování kostela, volná kresba dětí.

Skládání puzzle – kostel příloha č.11.

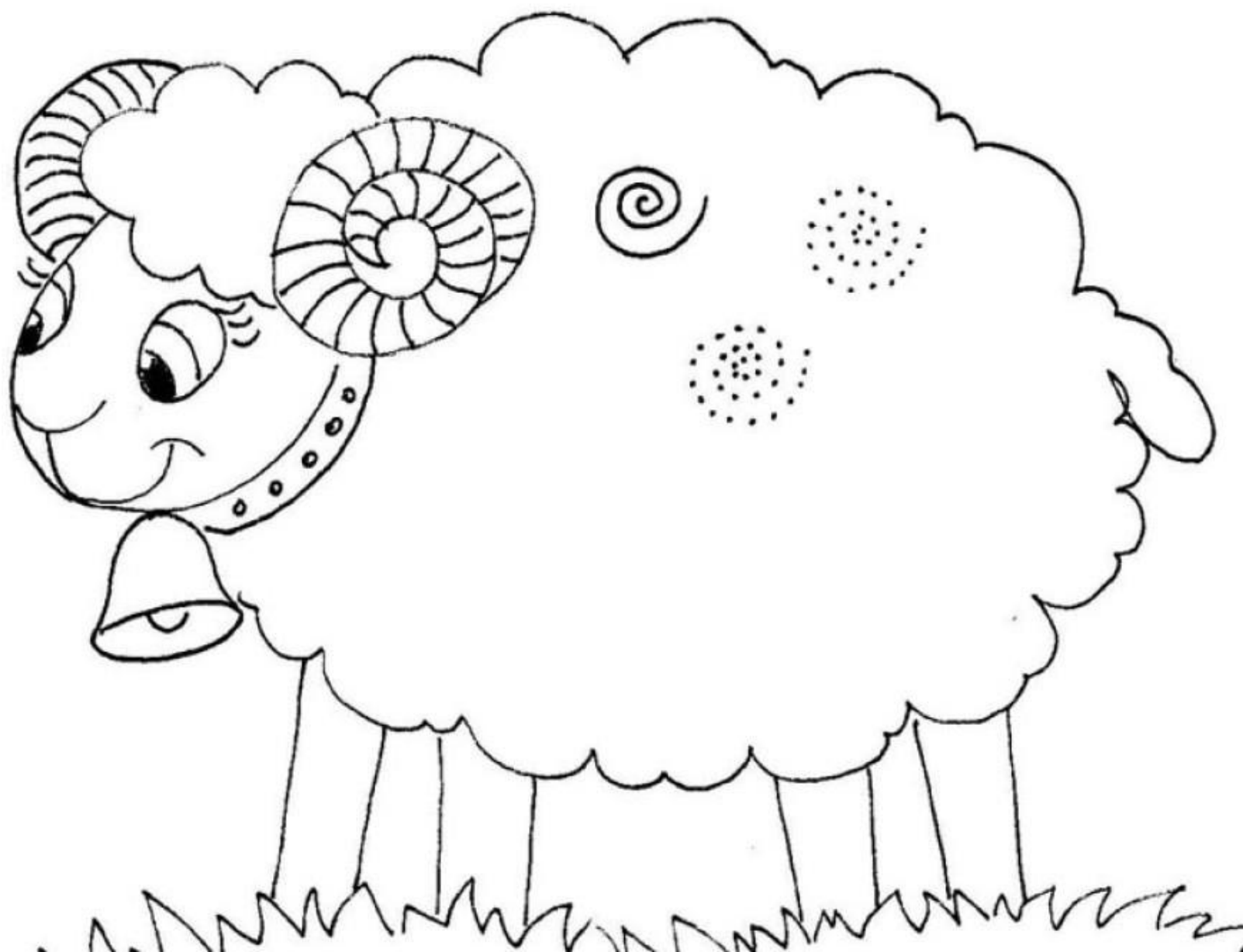
Podrobné vysvětlení erbu, který se nachází v kostele – příloha č. 12

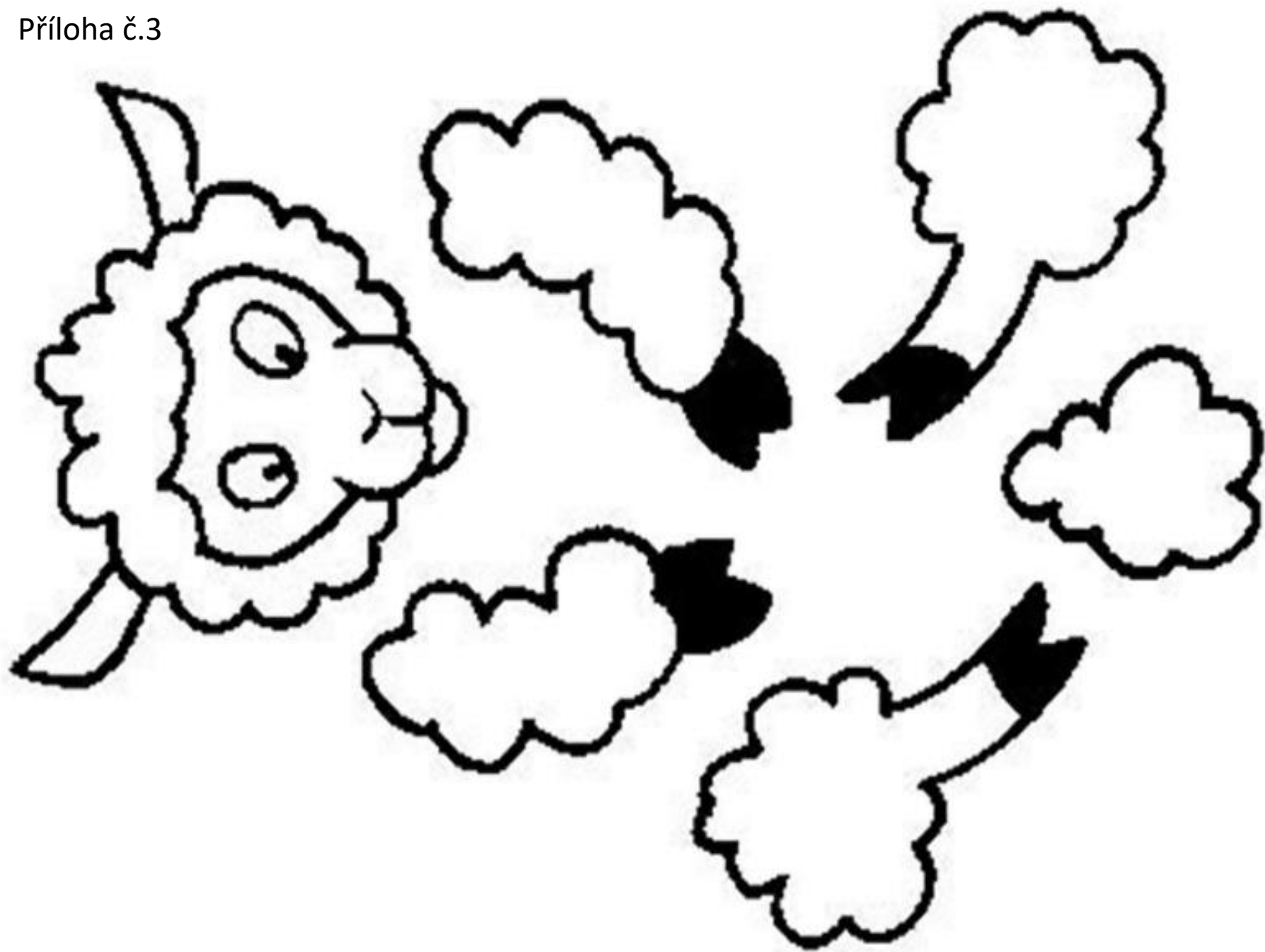
Příloha č.1

Příloha č.2

PÁSLA OVEČKY

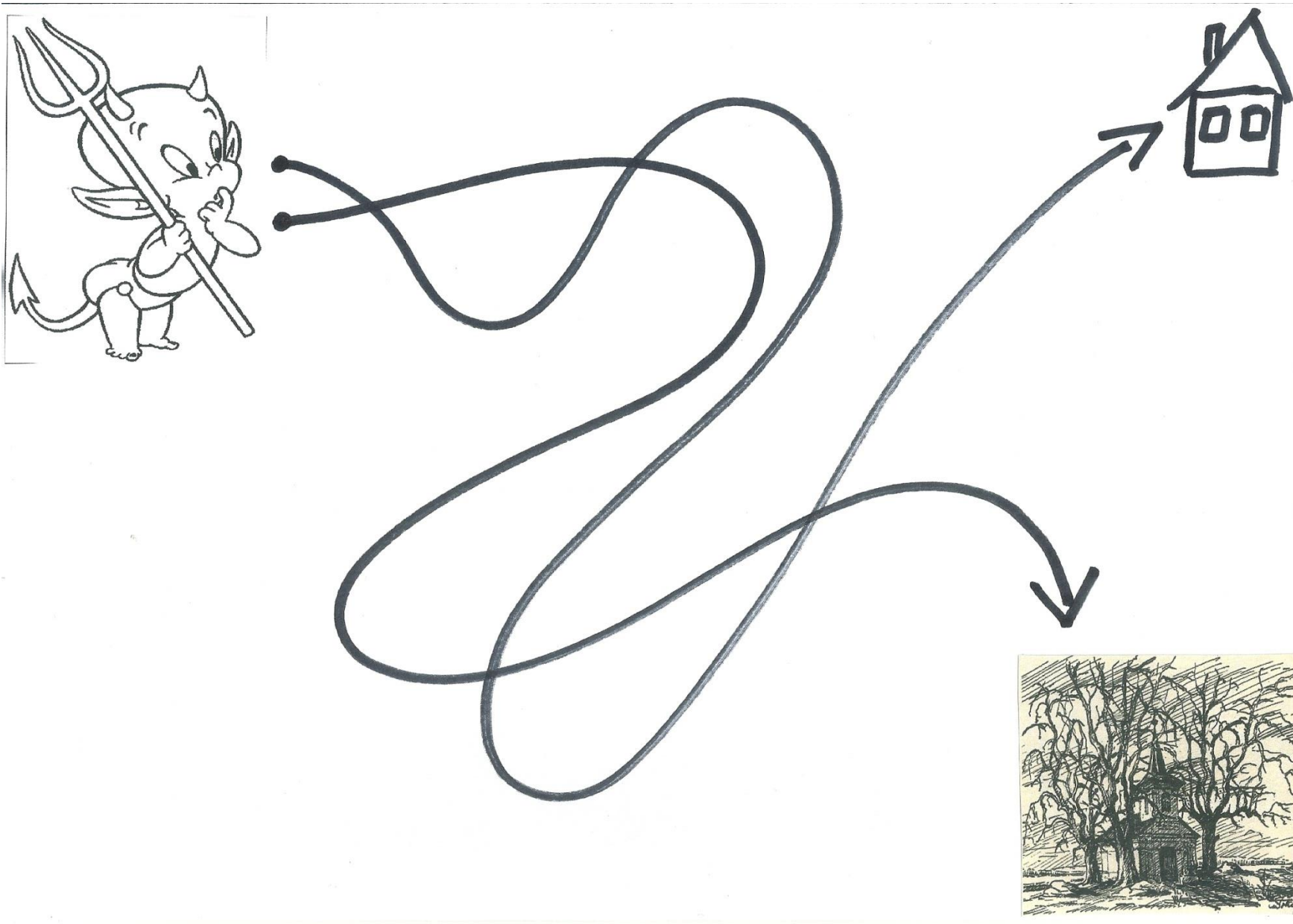
PÁ - SLA O - VEČ - KY V ZE - LE - NÉM HÁ - JEČ - KU,
PÁ - SLA O - VEČ - KY V ČER - NÉM LE - SE.
JÁ NA NI: DU-PY DU-PY DUP, O - NA ZAS: CUPY, CU- PY CUP.
HOU - FEM O - VEČ - KY, SE - BER - TE SE VŠEC-KY,
HOU - FEM O - VEČ - KY, SE - BER - TE SE.

Příloha č.5

HOLKA MODROOKÁ

Holka modrooká, neseďávej u potoka,
holka modrooká, neseďávej tam.
V potoce je velká voda, vezme-li tě, bude škoda,
holka modrooká, neseďávej tam.

S ČERTY JSOU I ŽERTY

ČERTI V PEKLE

hudba: Eva Jenčková
slova: Jaromíra Pechová

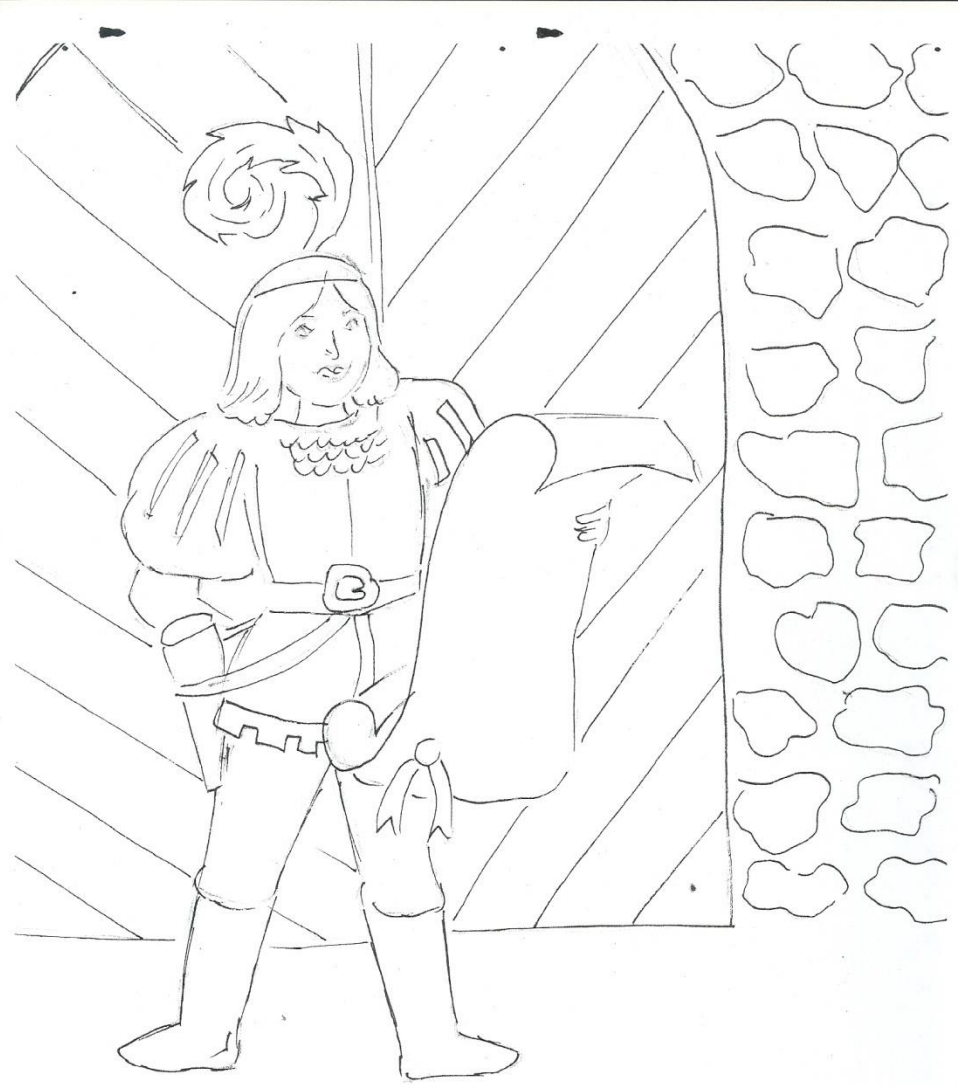
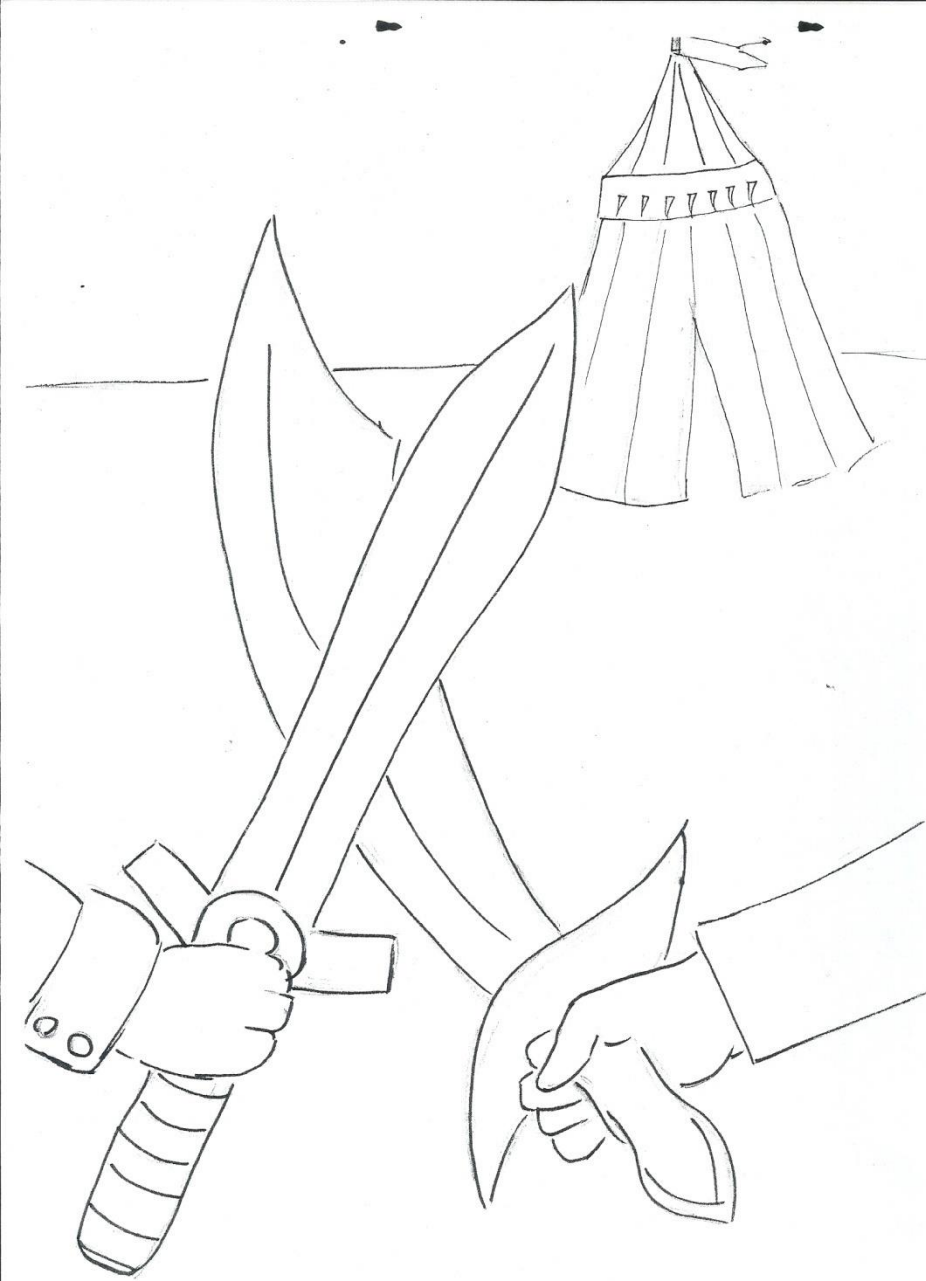
Vesele **D**

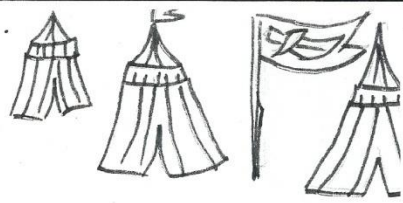
The musical score is written on five staves in G major (one sharp) and 2/4 time. It includes lyrics in Czech. Red letters 'D' and 'A' are placed above the notes, likely indicating chords. The score includes measure numbers 6, 11, 15, and 20. There are first and second endings at measures 11-12 and 20-21.

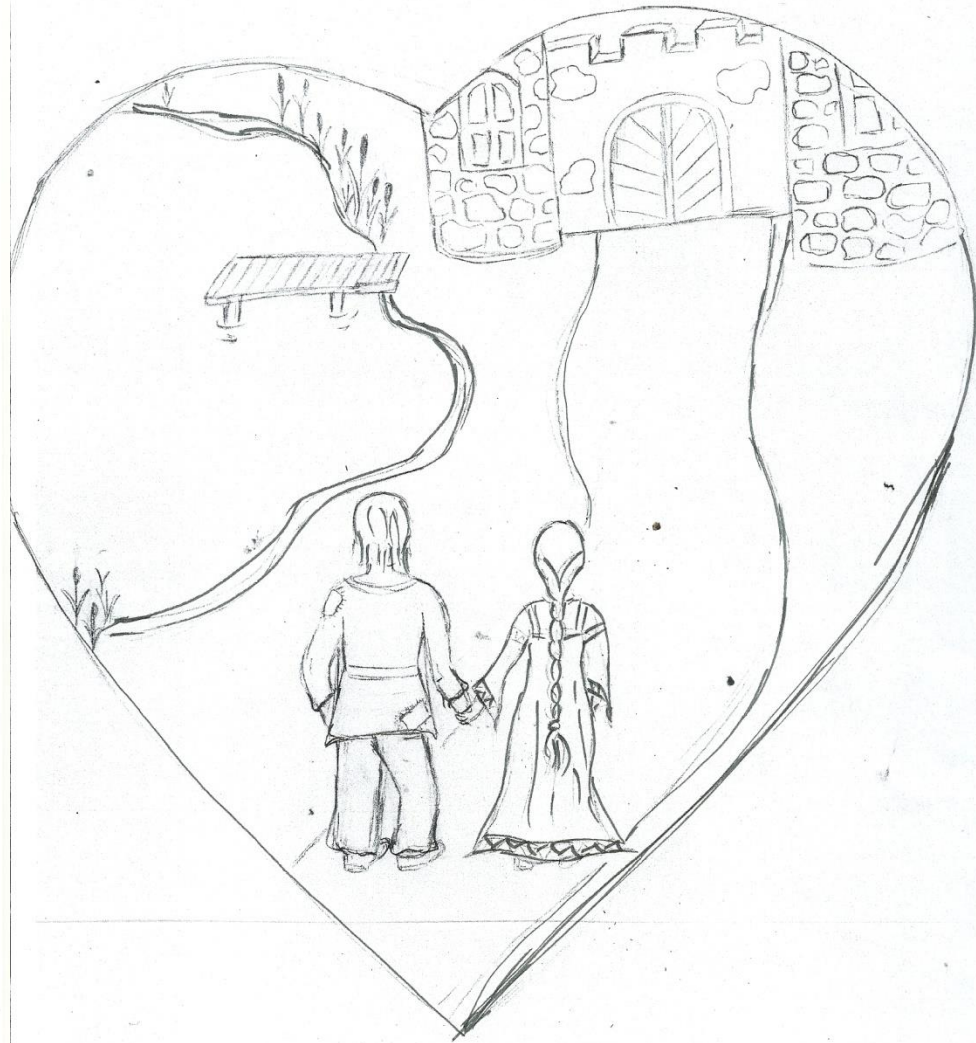
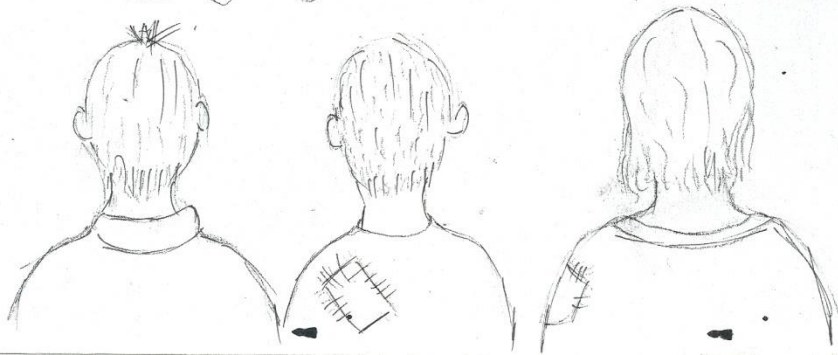
Čer-ti v pe-kle, ti se ra-du-jou, od rá -
na si je-nom tan-cu - jou. Když se vy-spi do ru-žo-va,
ne-me-jou se, ne-če-šou se,
pod ko-tlem si za-to-pí, po-řád se jen ve-se-li.
Čer - ti v pe-kle, ti se ra-du-jou, od rá -
na si je-nom tan-cu - jou. je-nom tan-cu - jou.

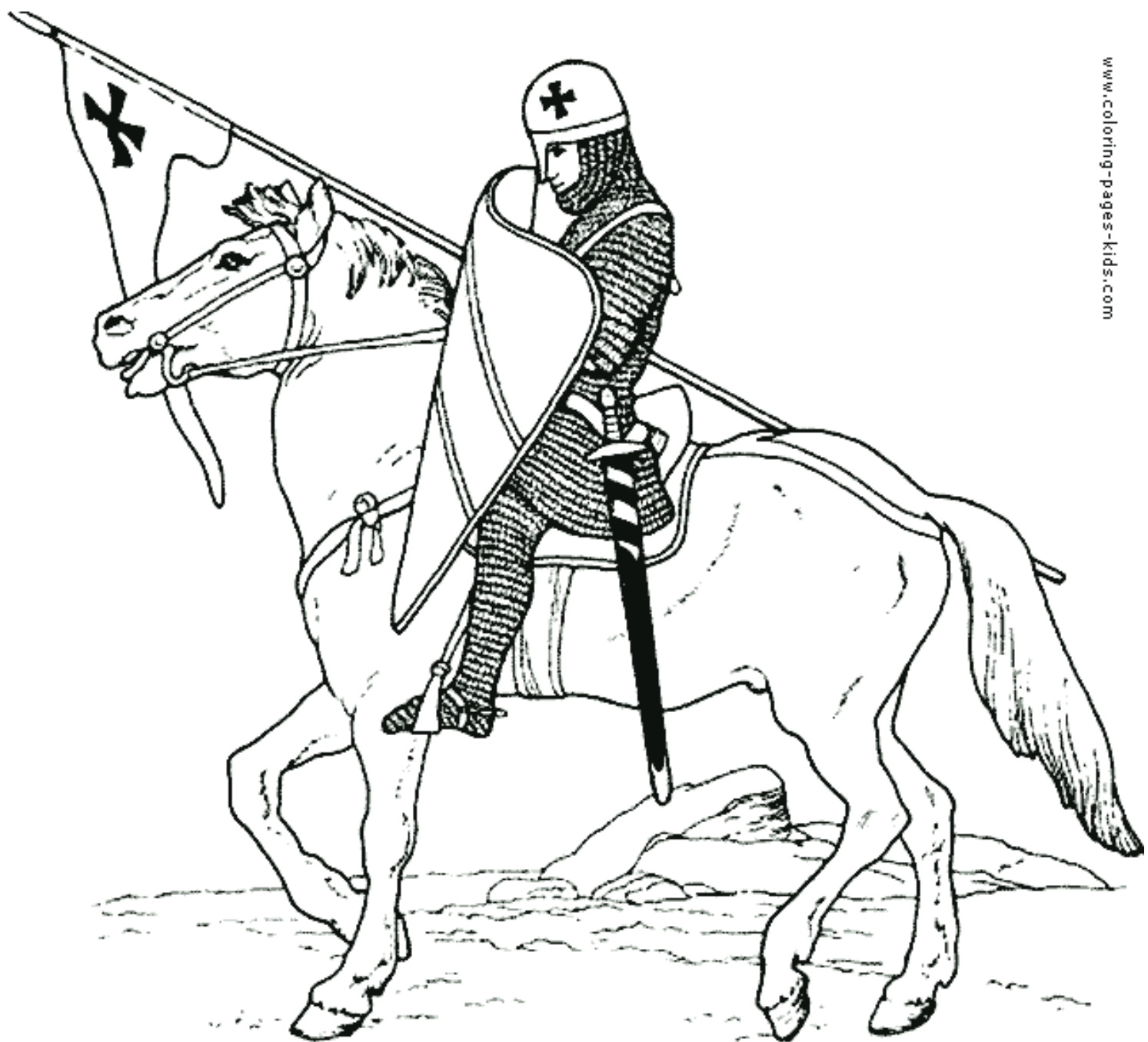

Příloha č. 10

Příloha č. 11

Erb Bernarda Henneta na klenbě kostela sv. Václava

Opatská čepice

Ozdobná
stuha,
používaná
pro
držení
opatské
hole

Opatská hůl

Moravská orlice
/původně byla
černé barvy/

Kohout, který
podle pověsti
zachránil opata,
když zabloudil
v lese

Použité zdroje:

https://www.google.com/search?q=nov%C3%A9+vesel%C3%AD&client=firefox-b-ab&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjM_tmBvJHgAhXPyqQKHUVlBclQ_AUIDygC&biw=1920&bih=966#imgsrc=exydCWM5iBYMOM:

<http://www.tonasenoveveseli.cz/2/>

Obrázky jsou stažené z internetového portálu Google